

ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

Владислав Кріль

магістрант II-го курсу спеціальності 242 Туризм

Владислав Мінський

бакалавр I-го курсу спеціальності 014.09 Середня освіта (Інформатика)

Сучасний розвиток ринку послуг сфери гостинності характеризується підвищенням конкуренції, зростанням вимог споживачів та активним впровадженням інформаційних технологій. За цих умов все більш актуальним стає впровадження, удосконалення та просування інформаційних технологій, що матимуть на меті підвищити рівень інформованості потенційних споживачів щодо якості та економічної привабливості послуг, які надаються у сфері гостинності регіону.

У країнах розвинуеного туристичного бізнесу практично вся туристична, довідкова і рекламна інформація подана на серверах і сайтах в мережі Інтернет з реалізацією можливостей контекстного та варіантного пошуку, бронювання та купівлі туристичного продукту. Більшість інтернет- порталів розвинених країн мають високий рівень інформаційної актуалізації. Практично всі реально працюючі туристичні сервери і сайти представлені в найбільших міжнародних пошукових серверах Yahoo, Google, Wikimapia [3].

У цьому контексті формування репрезентативних та зручних геоінформаційних систем має пріоритетне значення не тільки для підприємств сфери гостинності та потенційних споживачів послуг, а також для зміцнення іміджу та інвестиційної привабливості регіону загалом.

На сучасному етапі на ринку туристичної та готельно-ресторанної індустрії розроблено та функціонують багато варіантів ГІС. Проте, проведені дослідження показали, що підприємства сфери послуг Закарпатської області не достатньо представлені в системі ГІС як на державному, так і міжнародному рівні, що створює перешкоди для використання наявного потенціалу підприємств сфери гостинності, залучення інвестицій у їх розвиток та формування ефективної системи управління даним видом економічної діяльності у регіоні.[2]

Дані, що знаходяться на геоінформаційних картах містять загальну інформацію про окремі об'єкти розміщення, що надаються самими підприємствами, проте такі дані є обмеженими і не дозволяють здійснювати часткову та комплексну порівняльну оцінку економічної привабливості об'єктів та територій.

У сучасних ГІС з'явилася можливість тривимірного представлення території. Тривимірні моделі об'єктів, що упродовжуються в 3-мірний ландшафт, спроектований на основі цифрових картографічних даних і матеріалів дистанційного зондування, дозволяють провести візуальний аналіз території і допомагають з прийняттям зважених рішень з більшою ефективністю [3].

Сучасні геоінформаційні системи і засновані на них технологічні рішення потрібні не тільки крупним регіонам, містам або підприємствам і відомствам з розкиданими на значній території об'єктами, але і невеликим населеним пунктам, які поки, як правило, слабо залучені в процес геоінформатизації.

ГІС-технології є базовими при складанні туристичних карт на іноземних англійських сайтах. Головна перевага таких карт зосереджена в їх функціональній компактності: на дуже маленькій карті може бути подана величезна кількість інформації, що видається поступово (в залежності від інтересів користувача).

В залежності від мети формування системи, а також кінцевого споживача інформаційного потоку (споживач послуг сфери гостинності, держава або інвестор) визначаються ключові показники та відповідні критерії геоінформаційної системи.

Важливими методичними завданнями побудови ГІС сфери гостинності є розробка варіантів відображення інформації. У контексті нашого дослідження суб'єктами користування ГІС можуть виступати як потенційні споживачі, так і інвестори. Тому, для зручності використання на платформі повинна відображатися інформація у таких вимірах [1]:

Створення ГІС – складний аналітичний процес, який потребує обробки та аналізування значного обсягу інформаційного матеріалу. Створення геоінформаційної системи на рівні Закарпатської області потребує значного масиву статистичних даних, що наразі є складним. Тому, запропонована методика бенчмаркінгового підходу до визначення економічної привабливості застосована з метою оцінювання сфери гостинності (на прикладі готельних підприємств) міста Мукачева, аби візуально показати методику відображення даних на геоінформаційному порталі. Готельні підприємства обрані з огляду на їх розташування, тобто виходячи з умови, що вони повинні бути розташовані в різних районах міста аби показати можливість вибору залежно від заданих критеріїв оцінки.

Для геопросторового відображення отриманих результатів розроблено геопортал (назва «Заклади розміщення м. Мукачево»), на якому розміщені заклади підприємств розміщення з відповідною інформацією, що дозволяє здійснити пошук, ознайомлення та відбір необхідних даних. При створенні

туристичного геопорталу (ТГ) було використано програмні комплекси ArcGIS [4].

Розроблена ГІС дозволяє оперувати наявними даними і відбирати за допомогою певного заданого критерію заклади, які найбільше задовольняють користувача. Так, наприклад, є можливість побудувати 5-хвилинну зону доступності від обраного закладу розміщення, яка включає в себе вулиці та пам'ятки, що знаходяться в межах 5 хвилин пішки. Це дає можливість туристам похилого віку або людям проблемами з пересуванням максимально планувати свій відпочинок (рис.1).

Всі проведені розрахунки відображені у довідці до кожного закладу на карті, яку користувач може переглянути виділивши його (рис. 2).

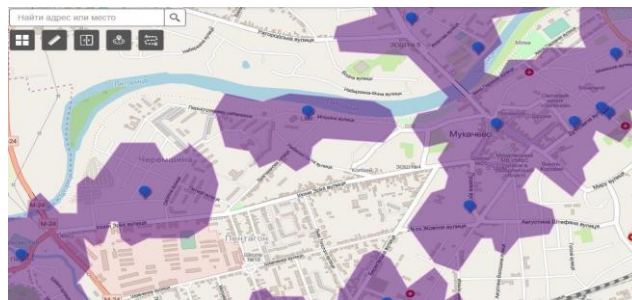

Рис. 1. Результат мережевого аналізу 5-хвилиної пішої доступності від закладів розміщення

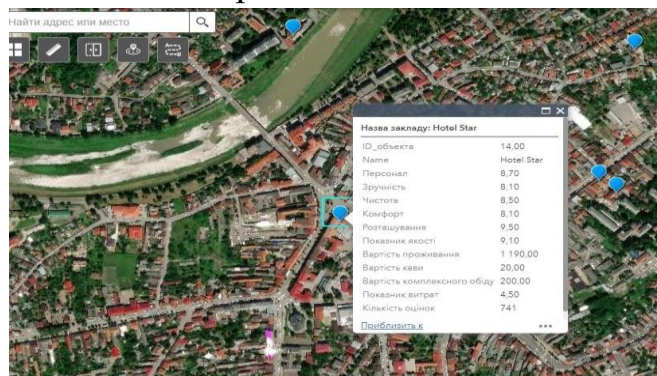

Рис. 2. Довідка про заклад Hotel Star

Для зручнішого індивідуального відображення інформації є можливість базової карти (рис. 3).

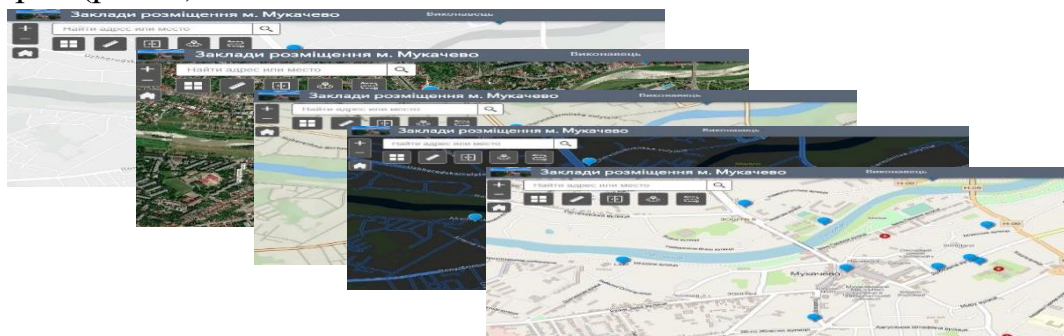

Рис. 3. Базові карти відображення інформації

Для аналізу та відображення лише частини інформації є функція «шторка», яка дозволяє відобразити дані лише для певної географічної зони, тобто приховувати певний шар (рис. 4).

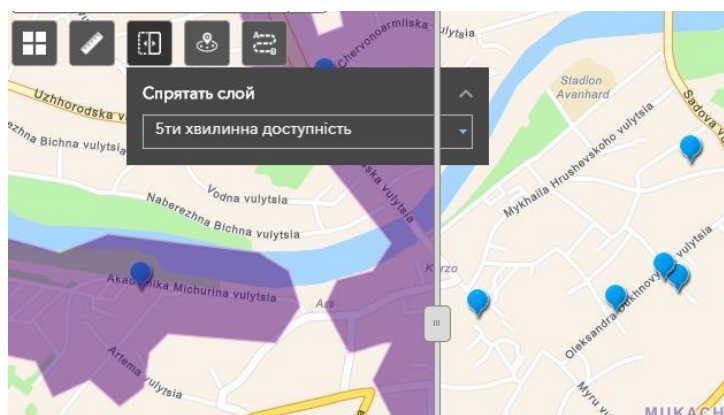

Рис. 4. Функція «шторка»

Для пошуку необхідного закладу є функція «Поряд», яка дозволяє знайти заклад, який знаходиться в 1-5 кілометровій доступності від заданої точки чи заданого об'єкту або використовуючи геолокацію користувача через мобільний додаток (відповідний кілометраж обраний через обмеженість аналізованої території) (рис. 5).

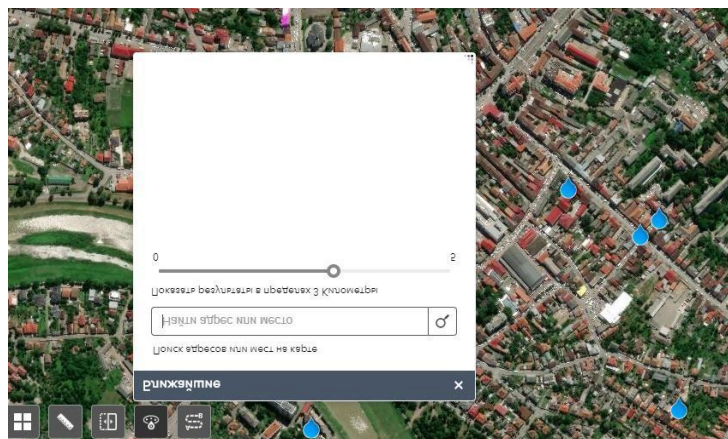

Рис. 5. Функція «Поряд»

Отже, у випадку якщо користувач, а в нашому випадку турист, хоче визначитися з місцем зупинки і подивитися, що розташовано ближче до обраної пам'ятки, він може поставити геомітку на відповідне місце і зорієнтуватися що знаходиться в 1-5 кілометровій доступності звідти і шляхом кліку «витягнути» необхідну інформацію (рис. 6, 7).

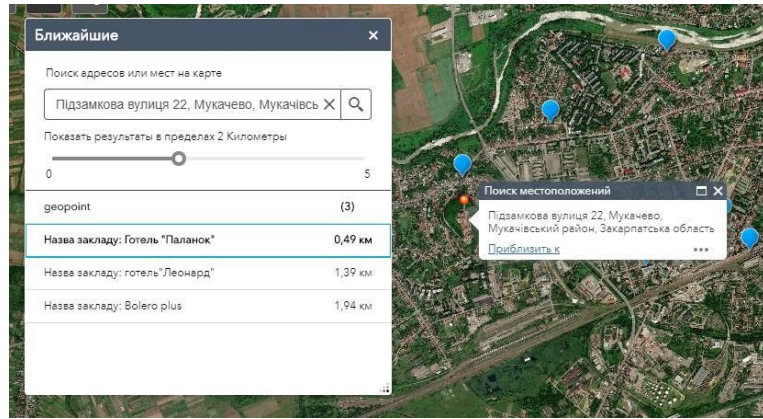

Рис. 6. Двокілометрова доступність від точки «Замкова гора»

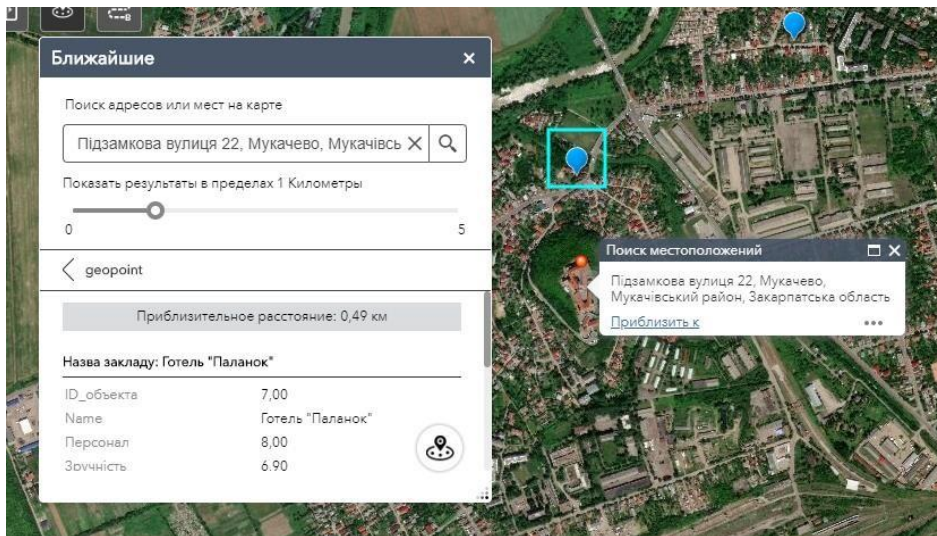

Рис. 7. Однокілометрова доступність від точки «Замкова гора»

У розробленому геопорталі є можливість фільтру закладів за всіма наведеними показниками. Так, наприклад, при виборі закладу можна поставити фільтр вартості, що передбачає вивід на екран лише тих закладів, вартість яких дорівнює або менша за 600 грн. Візуально дану операцію представлено на рис. 8. та рис. 9.

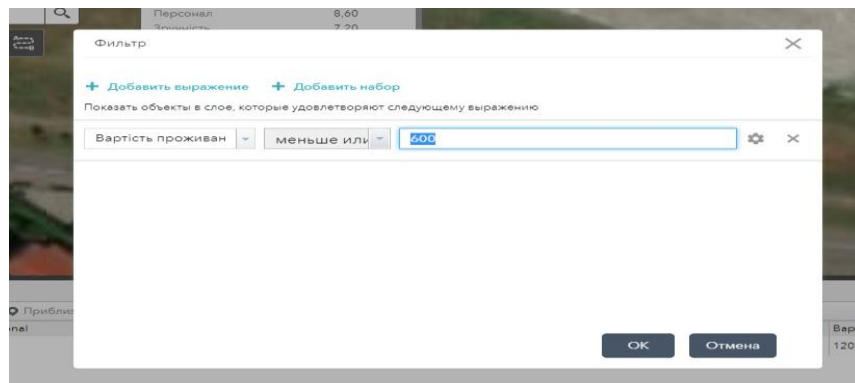

Рис. 8. Фільтр вартості закладів

Name	Personal	Удобства	Чистота	Комфорт	Расположен	Интегральн	Вартість_п
Kontinent Hotel	7,10	6,90	7,10	7,00	6,40	7,30	550,00
Фермерский дом "Ранчо у Віктора"	7,60	7,40	7,80	7,40	7,30	8,00	550,00
Готель	8,00	6,90	7,00	6,70	7,50	7,70	570,00

Рис. 9. Заклади вартість яких дорівнює або більше 600 грн.

Інформаційно-довідкова ГІС може стати новітнім бізнес-інструментом, що допоможе отримати нових клієнтів та залучати інвестиції в проблемні зони міста. Вона вирішує завдання інформаційного забезпечення усіх суб'єктів туристичної галузі, а в першу чергу туристів, які планують свій відпочинок.

Список використаних джерел

1. Косенко Ю.Ю. Застосування сучасних геоінформаційних технологій у розвитку екологічного туризму. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Географічні науки. 2018. Вип. 9. С. 233–238.
2. Лепетюк В.Б. Продукти ГІС-технологій для підвищення туристичної привабливості дестинації (на прикладі Чернігівської області). Геодезія, картографія і аерофотознімання. Вип. 92, 2020. С. 55–67.
3. Поплавська І Грод І. Теоретичні аспекти застосування сучасних ГІС // Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції. Переяслав, 2022. Вип. 83. С. 100-102.
4. Shevchuk S.M., Laslo O.O., Onipko V.V. Geoinformation monitoring of the tourist industry potential of the territory. The 6th International scientific and practical conference «Scientific directions of research in educational activity» (February 14 – 17, 2023) Osaka, Japan. International Science Group. 2023. С. 124–128.